

Kommunalrätt
Elin Persson

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11)

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) avstyrker utredningens förslag om att sänka straffbarhetsåldern för vissa allvarigare brott.

SKR avstyrker utredningens förslag om en tidsbegränsad försökslagstiftning på straffrättens område.

SKR tillstyrker utredningens förslag om att ungdomstjänst och ungdomsvård ska kunna undanröjas vid en lägre grad av misshandelsamhet än idag.

SKR avstyrker utredningens förslag om att ungdomsvård inte ska kunna dömas ut för en lagöverträdare som har begått brott efter 18 årsdagen.

SKR avstyrker förslaget om att det ska krävas särskilda skäl för att döma till ungdomsvård för brott som begicks innan 18 årsdagen men där den unge hunnit fylla 18 år när domen meddelas.

SKR tillstyrker utredningens förslag om att ge ett uppdrag till i första hand Kriminalvården och Socialstyrelsen att i nära samarbete med SKR närmare överväga bl.a. hur Kriminalvårdens erfarenheter av återfallsförebyggande arbete och myndighetens behandlingsprogram ska kunna nyttiggöras inom socialtjänsten.

SKR instämmer i utredningens bedömning att förslagen inte leder till nämnvärda förändringar när det gäller enskilda kommuners kostnader.

I övrigt avstår SKR från att yttra sig.

Allmänna synpunkter

Idag har vi en situation i Sverige där barn rekryteras för att begå allt grövre brott. Äldre kriminella förflyttar riskerna till de barn som används för att utföra brotten och blir på så sätt svåråtkomliga för rättsväsendet. Det är bl.a. mot bakgrund av denna utveckling som utredningen har fått sitt

uppdrag att ta ställning till dagens ordning med en straffmyndighetsålder på 15 år.

Liksom utredningen anser SKR att vi står inför en allvarlig situation och att det är viktigt att samhället i stort agerar gemensamt för att vända denna utveckling. Utifrån tillgänglig forskning finns det dock inget som tyder på att förslaget om en sänkt straffbarhetsålder skulle ge önskvärd effekt i form av minskad risk för återfall i brott eller att det i övrigt skulle fungera avskräckande för de individer som berörs. Reformen har ett uttalat syfte att vara verksam på kort sikt, i ett försök att hantera en situation som i dagens läge inte kunnat lösas preventivt. Inom forskningen har det dock varnats för att det kortsiktiga perspektivet riskerar att få skadliga konsekvenser för en långsiktig brottsförebyggande strategi. Det finns med andra ord en risk att förslaget blir kontraproduktivt på längre sikt.

Sammantaget anser SKR att effekten av det reformarbete som pågår, både på socialtjänstens och på straffrättens område, bör inväntas innan en sådan genomgripande åtgärd som införandet av en sänkt straffbarhetsålder genomförs. Exempelvis införs en ny socialtjänstlag från halvårsskiftet i år och i detta ingår även ett nytt brottsförebyggande ansvar för socialtjänsten, särskilt inriktat på barn och unga. Straffrättsliga påföljder riktade mot barn och unga bör endast användas som en sista utväg, därför är det också viktigt att låta de förändringar och den perspektivförskjutning som nu pågår, inom bl.a. socialtjänsten, få genomslag innan ytterligare förändringar görs.

SKR avstår från att yttra sig över de delar av utredningens förslag som är av utpräglad straffrättslig karaktär och som framförallt påverkar rättsväsendet.

Avsnitt 8.13.2 och 9.6

SKR avstyrker utredningens förslag om att en särskild, tidsbegränsad, reglering införs som innebär att en straffrättslig påföljd kan dömas ut vid vissa allvarliga brott från 14 års ålder.

Det finns flera skäl till att förslaget inte bör genomföras. Utifrån ett strikt forskningsperspektiv går det inte att argumentera för någon annan hållning än att utredningens förslag om sänkt straffbarhetsålder medför risk för negativa konsekvenser, exempelvis gällande återfall i brott. Det finns inget som talar för att det skulle minska risken för återfall i brott eller att det i övrigt skulle fungera avskräckande. Detta gäller oavsett om utgångspunkten är tidigare forskning gällande återfall, neurovetenskaplig forskning eller kriminologiska teorier i stort. Mot bakgrund av tillgänglig forskning tycks utredningens förslag vara kontraproduktivt både när det gäller brottsprevention och återanpassning.

Exempelvis har påföljden fängelse för unga visat sig vara inte bara verkningslöst, utan även kontraproduktiv. Straffet i sig medför en ökad återfallsrisk genom att individen, som är i sina mest formativa år, under tiden i fängelset kommer i närmare kontakt med kriminalitet och prokriminella attityder. De får en starkare kriminell identitet och riskerar att hamna längre ut på samhällets skuggsida efter avtjänat straff än tidigare. Ett sådant straff har dessutom visat sig ha en negativ påverkan på den fortsatta skolgången. Vidare störs de vanliga socialiseringsprocesserna som skolgången medför.

Ett annat viktigt perspektiv är att brottsoffer och deras anhöriga får upprättelse och att samhället markerar mot brott på ett proportionerligt sätt så att rättssystemets legitimitet upprätthålls. Det kan också finnas behov av samhällsskydd, särskilt vid allvarliga brott mot liv och hälsa. Barn och unga som begår brott blir dock inte utan konsekvenser idag, även om de inte döms för brott. I de fall där barn under 15 år begår brott blir det ofta fråga om olika former av sociala insatser eller exempelvis vård med stöd av lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Detta kan i sig utgöra en form av markering från samhället sida, vilken också är anpassad till den aktuella åldersgruppen.

Vidare finns det en risk att en sänkning av straffbarhetsåldern leder till att rekryteringen till kriminella nätverk riktar in sig mot allt yngre barn. Utredningen har uppmärksammat denna risk men betonar samtidigt intresset av ett straffrättsligt system som bestraffar brott i proportion till brottets allvar. Ett viktigt syfte med att sänka straffbarhetsåldern är enligt utredningen att försöka förhindra och skydda samhället från de grova brott som begås av barn på uppdrag av gängkriminella.

SKR anser att risken för att allt yngre barn blir en måltavla för kriminella rekryteringsförsök inte bör underskattas. Som anförts ovan finns inget stöd i forskningen för att en sänkning av straffbarhetsåldern får en avskräckande effekt. Den effekt som uppnås är främst ett skydd för samhället under den tid som den dömda avtjänar sitt straff. Istället bör ytterligare resurser satsas på brottsförebyggande arbete, bl.a. hos socialtjänsten och polis. Frågan är vidare om tilltron till vårt rättssystem stärks av en reform om effekten blir att brotten kryper allt längre ner i åldrarna. Detta är även något som utredningen själv pekar på som en möjlig konsekvens av förslaget. Även när det gäller upprätthållandet av rättssystemets legitimitet finns alltså anledning att ifrågasätta de långsiktiga konsekvenserna av den föreslagna reformen.

En sänkning av straffbarhetsåldern innebär att alla de verktyg som brottsbekämpande myndigheter använder för att utreda brott mot straffmyndiga också får användas mot barn som har uppnått den nya åldersgränsen. Vidare kommer ytterligare uppgifter om begångna brott och

uppgifter om den som är skäligen misstänkt för brott kunna föras in i belastningsregistret respektive misstänkeregistret. Detta är positivt för framförallt polisen som använder registren vid brottsutredningar och i sin underrättelseverksamhet. SKR anser dock inte att detta i sig kan motivera en sänkningen av straffbarhetsåldern, särskilt med hänsyn till de negativa konsekvenser som detta långsiktigt kan medföra för de barn som berörs.

I lagstiftningssammanhang är 15 årsdagen inte bara en gräns för straffmyndighet, utan åldersgränsen är även etablerad i andra sammanhang. Det rör både bestämmelser med direkt bäring på straffbarhet och andra bestämmelser, som t.ex. lämnande av samtycke och möjligheten att föra talan enligt socialtjänstlagen. Från lagstiftarens sida har det alltså sedan länge funnits en bred konsensus om att barn över 15 år kan anses ha uppnått en sådan ålder och mognad som möjliggör olika former av rättshandlingar och självbestämmande. Även mot den bakgrunden framstår det som inkonsekvent att införa en ny straffbarhetsålder på 14 år i vissa särskilda fall.

Slutligen bör det framföras att det får anses som olämpligt att införa en tidsbegränsad lagstiftning på straffrättens område, särskilt då förslaget rör barn. Straffrättsliga påföljder är bland de mest ingripande och kännbara formerna av maktutövning från samhällets sida gentemot enskilda individer. Därför är också principerna om t.ex. legalitet och proportionalitet särskilt viktiga inom straffrätten. En viktigt grundförutsättning är därtill att det straffrättsliga systemet är förutsägbart och transparent. Förändringar på straffrättens område görs därför normalt sett permanenta. Utformningen av förslaget ger vid handen att utredningen själv tycks tveka inför införandet av en sänkt straffbarhetsålder. Tanken är att den tidsbegränsade reformen ska kunna utvärderas inför införandet av en permanent sänkt straffbarhetsålder. Försökslagstiftning kan vara motiverat inom vissa områden, dock är det tveksamt om straffrätten är ett rättsområde som lämpar sig för denna typ av försök. I synnerhet när det gäller barn och unga som är en särskilt skyddsvärd och utsatt grupp. Eftersom det inte står klart att den föreslagna reformen får önskvärd effekt anser SKR att lagstiftaren bör avstå från att gå vidare med förslaget.

I direktiven framgår att utredningens uppdrag var att se över om en sänkning av straffmyndighetsåldern bör genomföras. Det fanns alltså en öppning för utredningen att, givet den forskning som finns om de negativa effekterna av att tidigt exponera unga för rättssystemet, föreslå att den rådande ordningen bör kvarstå.

Avsnitt 10.4

Utredningen föreslår en skärpning av dagens bestämmelser om undanröjande av ungdomstjänst och ungdomsvård enligt ett

ungdomskontrakt. Enligt utredningens förslag räcker det att det rör sig om misskötsamhet för att ett undanröjande ska kunna aktualiseras. Enligt utredningen innebär misskötsamhet i detta sammanhang dock något mera än bara enstaka tillfällen av slarv. Idag krävs att det är fråga om en väsentlig underlåtenhet, vilket är ett högt ställt krav.

SKR tillstyrker utredningens förslag om att ungdomstjänst och ungdomsvård ska kunna undanröjas vid en lägre grad av misskötsamhet än idag. För att upprätthålla legitimiteten i systemet framstår det som angeläget att socialtjänsten kan anmäla misskötsamhet till åklagaren i ett tidigare skede än i dag och att en varning eller annan påföljd kan bestämmas.

Avsnitt 10.7

Utredningen föreslår att möjligheten att meddela den dömde en varning anpassas till förslaget om att ungdomstjänst och ungdomsvård ska kunna undanröjas. I likhet med utredningen anser SKR att det är viktigt att möjligheten att lämna en varning kvarstår. Detta innebär att den dömde ges ytterligare en chans att inse vikten av att fullgöra sina åliggande enligt den utdömde påföljden. Mot denna bakgrund tillstyrker SKR utredningens förslag.

Avsnitt 10.9.1

SKR avstyrker utredningens förslag om att ungdomsvård inte ska kunna dömas ut när en lagöverträdare har begått brott efter det att han eller hon har fyllt 18 år. SKR avstyrker även förslaget om att det ska krävas särskilda skäl för att döma till ungdomsvård om brottet begicks innan den unge fyllde 18 år men att han eller hon har hunnit fyllt 18 år när domen meddelas.

Idag gäller att ungdomsvård kan dömas ut även för brott som någon har begått efter det att han eller hon har fyllt 18 år, om det finns särskilda skäl. Exempel på särskilda skäl är om det pågår insatser mot den tilltalade enligt LVU. I sådana fall anses det kunna finnas anledning att döma till ungdomsvård om de insatser som framgår av vårdplanen är tillräckligt ingripande. Det kan bl.a. vara fallet om socialnämnden har beslutat om placering på ett särskilt ungdomshem. Även i de fall där insatser pågår enligt socialtjänstlagen och den unge ska följa ett ingripande ungdomskontrakt anses det undantagsvis kunna finnas särskilda skäl att döma till ungdomsvård. Redan i dagens bestämmelser finns således en begränsning för när ungdomsvård kan dömas ut för unga över 18 år. SKR anser inte att det finns skäl att ändra den gällande ordningen.

Det framstår vidare som rättsosäkert ur den enskildes perspektiv att det ska krävas särskilda skäl för att döma till ungdomsvård i situationen där brottet begicks före 18 årsdagen, men där domstolens handläggningstid innebär att domen meddelas efter.

Avsnitt 14.5.6

SKR tillstyrker utredningens förslag om att ge ett uppdrag till i första hand Kriminalvården och Socialstyrelsen att i nära samarbete med SKR närmare överväga bl.a. hur Kriminalvårdens erfarenheter av återfallsförebyggande arbete och myndighetens behandlingsprogram ska kunna nyttiggöras inom socialtjänsten. SKR instämmer även med utredningen om att samarbetet mellan Polismyndigheten och socialnämnderna kan utvecklas.

Avsnitt 16.2.8

SKR instämmer i utredningens bedömning om att förslagen inte leder till några nämnvärda förändringar när det gäller enskilda kommuners kostnader. Så som utredningen skriver blir en konsekvens av förslagen att kostnaderna för verkställighet av påföljder kan öka för vissa berörda kommuner. Samtidigt minskar behovet av sociala insatser, vilket socialnämnden ansvarar för redan idag.

Det är dock viktigt och önskvärt att de uppskattade kostnaderna för kommunerna ändå redovisas, eftersom den ackumulerade kostnadsökningen av flera förslag eventuellt kan leda till mer än försumbara kostnader.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande

Moderaterna och Kristdemokraterna lämnar reservation enligt bilaga 1.

Sverigedemokraterna lämnar reservation enligt bilaga 2.

Styrelsen
2025-05-16

Reservation från Moderaterna och Kristdemokraterna, SKR Styrelsen 2025-0516

Straffbarhetsålder (SOU 2025:35)

Vi tillstyrker utredningens förslag att sänka straffbarhetsåldern för vissa alvarliga brott från 15 år till 14 år så att den som har fyllt 14 år ska kunna dömas till samma påföljder som andra lagöverträdare som är under 18 år. Att fängelse så långt möjligt bör undvikas för barn. Att sänkningen av straffbarhetsålder genomförs som en särskild reglering som tidsbegränsas till fem år och att regleringen följs upp och utvärderas.

Vi tillstyrker utredningens förslag om att ungdomsvård inte ska kunna dömas ut för en lagöverträdare som har begått brott efter 18 årsdagen.

Vi tillstyrker i huvudsak förslaget om att det ska krävas särskilda skäl för att döma till ungdomsvård för brott som begicks innan 18 årsdagen men där den unge hunnit fylla 18 år när dom meddelas. Domstolarnas handläggningstider behöver beaktas i syfte att stärka rättssäkerheten.

I övrigt tillstyrker vi SKR:s svar .

Ungdomsbrottslighetens utveckling

De allra flesta ungdomar som begår brott gör det bara en gång och den generella ungdomsbrottsligheten har minskat i Sverige sedan mitten av 1990-talet. Det är i grunden en positiv utveckling.

Samtidigt ser vi en utveckling med en ny typ av brottslighet - gängrelaterad - som tillåtit växa de senaste 10 till 15 åren. De barn och unga som involveras i denna typ av kriminalitet begår mer allvarliga brott än tidigare. Denna typ av brottslighet är en typ av kriminalitet som inte tidigare funnits i Sverige. Det är en brottslighet som är unik för västvärlden och stora delar av resten av världen.

Straff och påföljder idag

Straffbarhetsåldern i EU är mellan tio och arton år. I EU och internationellt är snittåldern 14 år. I Sverige är straffbarhetsåldern 15 år och har varit det under väldigt lång tid. De grova brott som 14-åringar gör idag har dock ett straffvärde som inte motsvarar handlingen.

Är ungdomen under 15 år och misstänks för kriminalitet eller begår brott dömer förvaltningsrätten, efter ansökan från socialnämnden, oftast till tvångsvård enligt LVU.

Reservation (M) (KD)

TV4 Kalla fakta har genomfört en granskning av samtliga förvaltningsrättsdomar där det bedömdes finnas en risk att de skulle dras in i kriminalitet. Granskningen visade att efter avslutad tvångsvård dömdes åtta av tio för brott något år senare.

I uppföljning Acta Publikas rapport "Dömd till vård" av ungdomar 15 till 17 år är det ännu svårare att få till en förändring. Drygt 90 procent av de ungdomar med gängkoppling som dömdes till sluten ungdomsvård mellan 2015 och 2022 återföll i brott inom några år.

Vidare ser vi en utveckling där ungdomar som är i samhällets vård rekryteras till att begå nya grova brott under placeringstiden. Vi befinner oss i ett läge där vi inte kan skydda vare sig samhället eller ungdomar som är i samhällets vård eller i samband med att den upphört.

Omställning av socialtjänsten

Det pågår ett omfattande arbete att reformera socialtjänsten med den nya socialtjänstlagen. Omställningen gör att socialtjänsten får ett tydligare uppdrag att arbeta förebyggande, erbjuda tidiga insatser och vila på vetenskaplig grund eller beprövad erfarenhet. Kommunerna har också fått ett tydligare uppdrag att arbeta brottsförebyggande.

Den vård som erbjuds ses över – det handlar om att utveckla och använda metoder som har effekt, det handlar om att HVB hem och ungdomshem kan säkra att boendet är tryggt, det handlar om att anpassa sekretessen så att skyddet av den personliga integriteten inte blir ett skydd för att utveckla en kriminell livsstil, det handlar om att genom avhopparverksamhet erbjuda ett alternativ till fortsatt kriminalitet.

Verksamheten inom Statens institutionsstyrelse, som har haft stora brister de senaste 20 åren, har sedan några år tillbaka påbörjat ett utvecklingsarbete som har förstärks av nya regeringsuppdrag. Även inom andra områden som förskola, skola och fritidsverksamheter genomförs reformer för att stärka skyddsfaktorerna.

Alla dessa åtgärder kommer bidra till att färre ungdomar rekryteras in i gängrelaterad kriminalitet och att fler väljer ett liv utan kriminalitet. Hade dessa reformer genomförts för tio till femton år sedan hade Sverige med stor sannolikhet inte befunnit sig i den situation vi är i idag.

Sänkt straffbarhetsålder till 14 år

Barn och ungdomars konsekvenstänkande är inte fullt utvecklat och blir det först efter tonåren. Utvecklingen pekar på att den generella ungdomsbrottsligheten har minskat sedan 90-talet och att de allra flesta ungdomar som begår brott gör det en gång. Vi

Reservation (M) (KD)

delar därför utredningens ställningstagande att det inte finns anledning med en generell sänkning av straffbarhetsåldern.

Vi ställer oss bakom utredningens förslag om att sänka straffbarhetsåldern till 14 år för allvarliga brott. Det finns inga studier som pekar på att en sänkning till 14 år skulle ha någon positiv effekt. Detta är något som både utredningen och SKR lyfter fram. Det är därför av stor vikt att principen om att fängelse så långt möjligt bör undvikas för barn fortsättningsvis gäller.

Vi delar dock inte SKR:s bedömning att avslå förslaget om sänkt straffbarhetsålder.

De allvarliga brott som fjortonåringar gör idag har dokumenterat mycket stora negativa effekter för barnet/ungdomen och samhället. Det finns heller inget stöd för att de insatser som erbjuds idag via socialtjänsten och ungdomsvård har några större positiva effekter för ungdomen.

Det kommer att ta tid att få fram nya arbetssätt inom socialtjänsten som har effekt för att bryta barn och ungdomars kriminella utveckling. Det kommer ta tid för statens institutionsstyrelse att reformera sitt arbete. Allt det som borde varit på plats för att stoppa utvecklingen saknas eftersom arbetet påbörjats för sent.

Genom att ge domstol möjlighet att döma en 14-åring som begår ett grovt brott till fängelse finns goda möjligheter att de inte begår nya brott under verkställigheten. Barnet vistas i en trygg miljö, skyddas från att rekryteras att begå nya brott och samhället skyddas.

Kriminalvården och frivården har kommit väsentligt längre i att arbeta med metoder som har effekt för att bryta en kriminell livsstil. Det är vår förhoppning att ingen 14-åring ska komma att dömas till fängelse och förhoppningsvis behövs inte förändringen om fem år. De barn som kan komma att dömas far mer illa idag än vad en sänkt straffbarhetsålder skulle kunna medföra.

Möjlighet att döma till ungdomsvård

Vi ställer oss bakom utredningens förslag om att ungdomsvård inte ska kunna dömas ut för en lagöverträdare som har begått brott efter 18-årsdagen.

Det finns inget som tyder på att den möjlighet som tillämpas idag, att döma lagöverträdare som fyllt 18 år till ungdomsvård, har någon positiv effekt vare sig för den unge eller samhället. Snarare tvärt om då alldeles för många som dömts till ungdomsvård begår nya brott inom något år. Det är också en nödvändig anpassning till hur situationen ser ut idag då ungdomarna har tillåtits utveckla en kriminell livsstil på ett helt annat sätt än för 10 till 15 år sedan.

Reservation (M) (KD)

Vidare behövs en justering av förslaget om att det ska krävas särskilda skäl för att döma till ungdomsvård för brott som begicks innan 18 årsdagen men där den unge hunnit fylla 18 år när dom meddelas. Vi delar den kritik som SKR lyfter att det finns stor risk att domstolarnas handläggningstider blir avgörande för påföljden om ungdomen hunner fylla 18 år när dom meddelas. Domstolarnas handläggningstider behöver beaktas i syfte att stärka rättssäkerheten.

Övriga kommentarer

Avslutningsvis så förstår vi inte argumentation att en sänkt straffbarhetsålder skulle leda till att allt yngre skulle rekryteras. Vi ser idag att allt yngre begår allt grövre brott trots att straffbarhetsåldern är 15 år, trots att 18 åringar kan dömas till ungdomsvård och att ungdomsfängelser ännu inte har byggts. De som argumenterar för att straffbarhetsåldern inte borde ändras borde i stället argumentera att höja straffbarhetsåldern till 21 år. Det görs dock inte. Vi kan inte fortsätta att ha det som idag.

Det finns idag ingenting som tyder på att ett ungdomsfängelse skulle vara mer skadligt för ungdomen eller samhället på lång eller kort sikt i relation till hur det ser ut i dag.

Många av de brister som finns idag kommer att justeras med ny socialtjänstlag och andra reformer. Faktum kvarstår dock att vi har en stor grupp ungdomar som lockats in i en kriminell livsstil vilket är till skada för deras utveckling och skapar otrygghet och osäkerhet på ett aldrig tidigare skådat sätt.

Vi är övertygade om att alla de reformer som nu genomförs också kommer ge en positiv effekt. Samtidigt finns det en risk att omställningen kommer att ta tid. Att avslå utredningens förslag innebär då att vi fortsätter på samma sätt som tidigare. Vi menar att det alternativet är en otjänst för dessa ungdomar och även framtida brottsoffer.

Styrelsen
2025-05-16

Reservation från Sverigedemokraterna, Styrelsen 2025-05-16

Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11)

Vi reserverar oss mot beslutet med hänvisning till eget yrkande enligt följande:

Sverigedemokraterna ställer sig positiva till det alternativ i utredningen som innebär en generell sänkning av straffbarhetsåldern till 14 år, i kombination med en särskild åtalsprövningsregel. Vi menar att detta utgör en mer långsiktig och effektiv lösning än det av utredningen föreslagna försöket med en tidsbegränsad sänkning.

Samhället måste skicka en tydlig signal att allvarliga brott får konsekvenser, även när gärningspersonen är under 15 år. En generell sänkning med en åtalsprövning ger möjlighet att ta hänsyn till mognadsnivå och omständigheter, samtidigt som man säkerställer rättsväsendets möjlighet att agera mot grov brottslighet även bland yngre.

Vi noterar att SKR föreslår att avstyrka utredningens huvudförslag om en tidsbegränsad sänkning. Sverigedemokraterna delar kritiken mot enbart en tillfällig lösning, men menar att detta istället talar för att den generella lösningen bör föredras – inte avvisas.

Vi ställer oss även bakom utredningens förslag om skärpta regler för undanröjande av ungdomspåföljder. Detta är en rimlig förstärkning av rättsstatens reaktion vid återfall i brott.

Däremot vänder vi oss emot förslaget till yttrande att avstyrka möjligheten att neka ungdomsvård när en person begått brott efter att ha fyllt 18 år. Det är vår uppfattning att påföljder ska spegla individens ålder vid brottstillfället, inte enbart vid första domslut. Systemet får inte skapa incitament att fortsätta begå brott under "ungdomsstraffrättsligt skydd".

Vi yrkar därför att:

-SKR ställer sig positiv till alternativet i utredningen som innebär en generell sänkning av straffbarhetsåldern till 14 år i kombination med en särskild åtalsbeprövningsregel.

-SKR avstår från att tillstyrka utredningens huvudförslag om en tidsbegränsad sänkning av straffbarhetsåldern.

-SKR tillstyrker utredningens förslag om skärpta regler för undanröjande av ungdomspåföljder.

-SKR avstår från att avstyrka förslaget att ungdomsvård inte ska kunna utdömas när brottet begås efter att individen fyllt 18 år.